

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8423200087
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2023:8423200087.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. E. XX, dieťa rodičov – matky F. B., G. A., nar. XX. XX. XXXX, a otca H. B., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom C. D. E. XX, v konaní začatom z úradnej povinnosti na podnet Okresnej prokuratúry Kežmarok, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Určuje nad výchovou mal. A. B., nar. XX. XX. XXXX, dohľad, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

Ukladá rodičom povinnosť spolupracovať s orgánom sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

Toto výchovné opatrenie sa ukladá na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Účinnosť výchovného opatrenia bude zhodnotená za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresná prokuratúra Kežmarok podnetom na začatie konania súdu ex offo doručeným tunajšiemu súdu dňa 18. 01. 2023 žiadala, aby súd nariadil nad maloletým A. B., nar. XX. XX. XXXX primerané výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 2 zákona č. 35/2006 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o rodine).

2. Doručený podnet odôvodnila Okresná prokuratúra Kežmarok tým, že eviduje trestnú vec prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon pod číslom konania Pv 492/22/7703. Preskúmaním vyšetrovacieho spisu evidovaného Obvodným oddelením PZ SR Kežmarok pod číslom konania ORP-408/KK-KK-2022 bolo zistené, že skutku zo dňa 10. 09. 2022 sa mal dopustiť maloletý A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. E. XX (ktorý v čase spáchania skutku nedovŕšil pätnásť rok veku). K podnetu na začatie konania ex offo Okresná prokuratúra Kežmarok priložila kópiu uznesenia Obvodného oddelenia Policajného zboru v Kežmarku ČVS: ORP-408/KK-KK-2022 zo dňa 02. 01. 2023, správu ÚPSVaR Kežmarok zo zistenia pomerov zo 06. 12. 2022, správu obce Stráne pod Tatrami o povesti z 02. 12. 2022, charakteristiku žiaka vypracovanú ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami z 18. 11. 2022 a výpis z registra trestov maloletého A. B..

3. Uznesením zo dňa 31. 01. 2023, č. k. 5P/9/2023 - 13, začal Okresný súd Kežmarok z úradnej povinnosti konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 zákona o rodine maloletému A. B., nar. XX. XX. XXXX.

4. Uznesením zo dňa 31. 01. 2023, č. k. 5P/9/2023 - 14, súd ustanovil maloletému A. B., nar. XX. XX. XXXX, za procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok na zastupovanie v konaní pred súdom.

5. Oznámením doručeným súdu dňa 31. 01. 2023 vstúpil s poukazom na ust. § 13 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) do konania prokurátor Okresnej prokuratúry Kežmarok.

6. Okresný súd Kežmarok v záujme zisťovania pomerov maloletého dieťaťa požiadal obec Stráne pod Tatrami a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, odbor sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, o predloženie aktuálnej správy o prešetrení pomerov v rodine maloletého A..

7. Pojednávania nariadeného na deň 22. 03. 2023 sa zúčastnili prokurátorka, matka maloletého dieťaťa a maloleté dieťa. Nedostavil sa otec, u ktorého má súd doručenie predvolania riadne a včas vykázané a ktorého neúčasť ospravedlnila matka mal. dieťaťa z dôvodu, že manžel ostal doma s malým dieťaťom. Uviedla, že manžel súhlasí, aby súd dnes pojednával a rozhodol aj v jeho neprítomnosti. Nedostavila sa kolízna opatrovníčka, ktorá svoju neúčasť ospravedlnila e-mailovým podaním doručeným súdu 17. 03. 2023 z dôvodu kolízie vylúčov.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené súd s poukazom na ustanovenie § 180 CSP rozhodol, že pojednávať bude v neprítomnosti otca maloletého a kolíznej opatrovníčky.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením sa s obsahom spisu 5P/9/2023, najmä podnetom okresného prokurátora, uznesením OO PZ Kežmarok z 02. 01. 2023, správou ÚPSVaR Kežmarok zo zistenia pomerov zo 06. 12. 2022, správou obce Stráne pod Tatrami z 02. 12. 2022, charakteristikou žiaka vypracovanou ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami z 18. 11. 2022, výpisom z evidencie priestupkov z 02. 01. 2023, uznesením Okresného súdu Kežmarok z 31. 01. 2023 o začatí konania z úradnej povinnosti, oznámením Okresnej prokuratúry Kežmarok o vstupe do konania z 31. 01. 2023, správou obce Stráne pod Tatrami z 02. 03. 2023, správou ÚPSVaR Kežmarok z 15. 03. 2023, odpoveďami na lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov SR, obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5P/205/2022.

10. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že vie, čo sa stalo, avšak jej syn nebol pri skutku sám, boli tam aj ďalší štyria chlapci. V tom čase nevedela, kde jej syn šiel. Prišli za ním kamaráti a ona ho hľadala. Syn jej povedal, že sa idú s kamarátmi hrať. Potom jej povedali, že kradol a boli za ňou policajti. I. J., poškodený, je ich rodina. Ďalej uviedla, že keď sa o tom dozvedela, na syna kričala. Teraz sa syn správa dobre a počúva ich. Do školy chodí riadne. Keď je syn chorý, nechodí do školy. Nemá vedomosť o neospravedlnených hodinách. Matka maloletého má 9 detí. Syn sa doma učí a učia ho aj rodičia. Rodičia sa za neho hanbia, robí im hanbu v osade. Na záver uviedla, že jej syn nekradol sám.

11. Maloletý na pojednávaní na otázky sudkyne uviedol nasledovné odpovede. Na otázku sudkyne, či maloletý vie, prečo je tu, uviedol, že áno. Na otázku sudkyne, prečo kradol, uviedol, že tam nebol. Na otázku sudkyne, prečo nechodí do školy a kam ide, keď nie je v škole, neodpovedal. Na otázku sudkyne, či poslúcha rodičov, neodpovedal. Na otázku sudkyne, čo by chcel robiť, keď bude dospelý, uviedol, že robotu.

12. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Kežmarok na pojednávaní uviedla, že tunajšia prokuratúra zaevidovala trestnú vec maloletého A. B., ktorý sa mal dopustiť prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona. Z dôvodu neprípustnosti trestného stíhania voči osobe maloletej došlo k zastaveniu trestného stíhania. Poznatok bol vyňatý z trestného úseku do oblasti netrestnej. Vzhľadom na všetky okolnosti prípadu navrhla, aby súd rozhodol o uložení výchovného opatrenia voči mal. a jeho rodičom v zmysle ust. § 37 ods. 2 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine.

13. Kolízná opatrovníčka maloletého v e-mailovom podaní doručenom súdu 17. 03. 2023 uviedla, že navrhuje, aby maloletému A. B. a jeho rodičom bolo uložené výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 2 písm. a) Zákona o rodine, a to napomenutie. Má za to, že takéto výchovné opatrenie toho času postačuje na nápravu správania maloletého.

14. Z uznesenia Obvodného oddelenia policajného zboru Kežmarok, ČVS: ORP-408/KK-KK-2022 zo dňa 02. 01. 2023 vyplýva, že odo dňa 10. 09. 2022 presne nezisteného času, do dňa 09. 10. 2022 do 17.30 h v obci Stráne pod Tatrami v rómskej osade, v hrubo murovanej neskolaudovanej stavbe rodinného domu bez popisného čísla, maloletý A. B. prekonal murovanú stenu o výške 2,6 m, kde sa cez nezabezpečenú strechu bez strešnej krytiny dostal do vnútorných priestorov rozostavaného murovaného domu a odtiaľ zobral drevené laty o rozmere 5 x 0,16 m v objeme 1,5 m³ a 4 ks drevené fošne o rozmere 7 x 0,20 m, a následne s ukradnutým drevom odišiel na do osady, kde uvedené drevo predal za 2,00 eur a týmto konaním spôsobil pre I. J., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. E. K. XXX škodu krádežou vo výške 646,80 eur. Nakoľko maloletý A. v čase spáchania skutku nedosiahol zákonom stanovenú vekovú hranicu, orgán činný v trestnom konaní zastavil trestné stíhanie A. B., nar. XX. XX. XXXX pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona z dôvodu, že trestné stíhanie je podľa § 9 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku neprípustné.

15. Zo správy obce Stráne pod Tatrami o povesti, ktorá bola súdu doručená 06. 03. 2023 vyplýva, že maloletý A. B. žije v tamojšej rómskej osade v skromných bytových, sociálnych a hygienických pomeroch v spoločnej domácnosti s rodičmi a 8 súrodencami. Je žiakom 4. ročníka ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami. Starostlivosť o rodinu je na priemernej úrovni. Obec Stráne pod Tatrami je osobitným príjmom prídavkov na 2 deti pre záškoláctvo, Matka maloletého je poberateľkou rodičovského príspevku, otec maloletého je nezamestnaný.

16. Z predloženej písomnej správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Kežmarok z prešetrenia rodinných pomerov, doručenej súdu 15. 03. 2023 vyplýva, že maloletý A. pochádza z úplnej viacdetej rodiny, z málo podnetného prostredia. Žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a súrodencami v drevenom príbytku. Domácnosť pozostáva z jednej miestnosti. V domácnosti nie je zavedená električka, voda je z obecného zdroja, vykurovanie domácnosti je tuhým palivom. Domácnosť je zariadená základným vybavením, hygiena je zabezpečená relatívne na dobrej úrovni. Rodinné prostredie neposkytuje dostatok psycho- sociálnych podnetov pre zdravý rozvoj osobnosti. Voľný čas trávi v spoločnosti svojich kamarátov z osady. Rodičia majú základné vzdelanie. Otec je nezamestnaný vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, matka je poberateľkou rodičovského príspevku. Rodina je sociálne odkázaná. Obec je osobitným príjmom rodinného prídavku na jedno dieťa z dôvodu záškoláctva. Maloletý je žiakom ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami. Plní povinnú školskú dochádzku. Zo správy školy uviedli, že od 09/2022 do 21. 02. 2023 má vymeškaných 159 vyučovacích hodín, z toho 141 je ospravedlnených a 18 hodín je neospravedlnených. Žiakovi bolo dva krát udelené napomenutie triednym učiteľom za neospravedlnené hodiny. Dochádzka do školy je nepravidelná. So svojim prospechom A. patrí medzi slabšie prospievajúcich žiakov, dosahuje slabé výsledky, opakoval druhý a tretí ročník. Je snaživý, menej komunikatívny, na vyučovaní spolupracuje, má záujem o nové informácie o učivo, konflikty nevyvoláva, občas vyrušuje. V kolektíve je obľúbený, vzťahy so spolužiakmi sú kladné. Účasť rodičov na rodičovských združeníach nie je pravidelná, spolupráca s rodičmi je slabšia, poplatky súvisiace s návštevou školy v prvom polroku má uhradené, v druhom polroku poplatky uhradené nemá a školské pomôcky má hradené z dotácie na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa. Rodičia by mali viac dbať na hygienu, dochádzku a domácu prípravu žiaka a taktiež na trávenie voľného času svojho dieťaťa.

17. Podľa čl. 5 zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 37 ods. 1 zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

19. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

20. Podľa § 37 ods. 8 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

21. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že maloletému A. B. je potrebné uložiť výchovné opatrenie. Vzhľadom na to, že maloletému bolo už jedno výchovné opatrenie - a to napomenutie uložené, avšak vzhľadom k tomu, že maloletý napriek napomenutiu pokračoval v protispoločenskom konaní, súd mal za to, že napomenutie nespĺnilo svoj účel a preto bolo potrebné maloletému uložiť prísnejšie výchovné opatrenie, a to podľa ust. § 37 ods. 2 písm. b) zákona o rodine, teda dohľad nad výchovou maloletého A., a to po dobu 6 mesiacov za súčinnosti orgánov sociálnoprávnej ochrany detí, sociálnej kurately. Súd má za to, že nakoľko u maloletého ide o opakované nevhodné správanie, a teda výchovné pôsobenie rodičov na maloletého je ohrozené závažnejším spôsobom, avšak je predpoklad, že nápravu možno dosiahnuť vhodným usmernením v doterajšom výchovnom prostredí, súd považoval uložený dohľad nad výchovou maloletého dieťaťa za dostatočný prostriedok, ktorý povedie k náprave správania maloletého.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.